

Projev Matky Terezy na „National Prayer Breakfast“, 1994

Přeloženo z angličtiny z <https://www.priestsforlife.org/brochures/mtspeech.html> a <http://www.orthodoxytoday.org/articles4/MotherTeresaAbortion.php>

Předmluva

Každý rok se politici a náboženští vůdcové z celých Spojených států scházejí na „National Prayer Breakfast“ („Národní snídani s modlitbou“), pořádaná ve Washingtonu. V roce 1994 seděli prezident Bill Clinton, první dáma Hillary Clintonová a vice-prezident Al Gore v čele stolu, připraveni vzdát čest drobné řádové sestře ze vzdáleného města pro její práci plnou milosrdenství k nejchudším z chudých.

Ve městě, které miluje politické debaty, je tato „snídaně“ důsledněji nestranická. Řečníci se pečlivě vyhýbají kontraverzním otázkám. Události se účastní lidé všech vyznání. Tentokrát však proslov rozhodně nebyl ústupný či bojácný a byl odměněn dlouhotrvajícím potleskem všech přítomných s výjimkou prezidenta a jeho družiny.

Matka Tereza, známá charitativní pracovnice, která obdržela v roce 1979 Nobelovu cenu, mluvila o tom, jak je život drahocenný a co se můžeme naučit od chudých. Jednoznačně řekla všem přítomným, že je povinností všech lidí se zasazovat pro život. Její slova v sobě mají sílu, která zasáhla nejen srdce všech, kteří je slyšeli v roce 1994, ale i dnes mluví o pravdě každému, kdo je ochotný naslouchat.

Proslov Matky Terezy

V soudný den řekne Ježíš všem po své pravici: „Pojďte a vstupte do království mého. Neboť, když jsem měl hlad, dali jste mi najíst, když jsem měl žízeň, dali jste mi napít, když jsem byl nemocný, navštívili jste mě,“ Pak se Ježíš otočí k těm po levici a řekne: „Odejděte, nenakrmili jste mě, když jsem hladověl, nedali jste mi napít, když jsem měl žízeň a nenavštívili jste mě v mé nemoci.“ A tito se jej zeptají: „Kdy jsme tě viděli hladového, žíznivého nebo nemocného a nepřišli na pomoc?“ A Ježíš jim odpoví: „Cokoliv jste zanedbali a neudělali pro jediného z těch nejposlednějších, neudělali jste to pro mě!“

Jelikož jsme se tu sešli ke společné modlitbě, myslím, že bude krásné, začneme-li modlitbou, která velmi dobře vystihuje, co Ježíš chce, abychom pro ty nejslabší dělali. Velmi dobře pochopil tato Ježíšova slova svatý František z Assisi, jeho život je vyjádřením jedné velké modlitby. A tato modlitba, kterou si odříkáváme každý den po svatém přijímání, mě vždy překvapí tím, jak se hodí na každého z nás. Ráda bych věděla, zdali před osmi sty lety, kdy svatý František žil, měli stejné problémy jako máme dnes. Myslím, že někteří z vás už tuto modlitbu za pokoj znají, proto se můžeme modlit společně.

*Pane, udělej ze mne nástroj svého pokoje:
kde je nenávisť, tam ať přináším lásku,
kde je křivda, ať přináším odpuštění,
kde je nesvár, ať přináším jednotu,
kde je omyl, ať přináším pravdu,
kde je pochybnost, ať přináším víru,
kde je zoufalství, ať přináším naději,
kde je temnota, ať přináším světlo,
kde je smutek, ať přináším radost.*

*Pane, učíš, ať nechci tolik
být utěšován, jako spíše utěšovat,
být chápán, jako spíše chápat,*

být milován, jako spíše milovat.

*Neboť tak jest:
kdo se dává, ten přijímá,
kdo na sebe zapomíná, ten je nalézán,
kdo odpouští, tomu se odpouští,
kdo umírá, ten povstává k věčnému životu.*

Poděkujme Bohu, že nám dal příležitost sejít se dnes a společně se pomodlit. Přišli jsme sem zvláště proto, abychom se modlili za mír, radost a lásku. Připomíná nám, že Ježíš přišel k chudým s dobrou zprávou. Řekl: „Svůj pokoj zde zanechávám s vámi, pokoj, který vám dávám.“ Nepřišel dát mír celému světu, mír který nám pouze brání napadat jeden druhého. Přišel nám dát pokoj a mír v srdci, jenž pochází z lásky a z konání dobra pro druhé.

A Bůh miloval svět natolik, že mu daroval svého Syna. Bůh dal Syna Panně Marii. Jakmile vstoupil Ježíš do jejího života, pospíchala, aby oznámila tu šťastnou novinu. A když vstoupila do domu své příbuzné Alžběty, v Písmu se píše, že nenarozené dítě v Alžbětině lůně zaplesalo radostí. A tak ještě nenarozený Ježíš přinesl pokoj a radost Janu Křtiteli, ještě nenarozenému Alžbětinu dítěti.

A jako by toho ještě nebylo dost, že syn Boží se měl stát jedním z nás a přinášet pokoj a radost ještě v lůně, zemřel Ježíš také na kříži, aby ukázal ještě větší lásku. Zemřel za vás, za mě, za malomocného, a za člověka umírajícího hladem i za bezdomovce ležícího na ulici a ne jenom v Kalkatě, ale i v Africe či jinde na světě. Naše sestry pomáhají chudým lidem ve 105 zemích po celém světě. Ježíš požadoval, abychom měli rádi jeden druhého tak, jak on miluje každého z nás.

Ježíš obětoval celý svůj život za lásku k nám a říká, že musíme také dát cokoli, abychom činili dobro jeden pro druhého. V evangeliu Ježíš jasně říká: „Milujte tak, jako jsem já miloval vás.“ Ježíš zemřel na kříži a tímto způsobem se odhodlal učinit pro nás dobro a uchránit nás před sobectvím a hříchem. vzdal se všeho, aby vyplnil vůli svého Otce, aby nám ukázal, že i my musíme být ochotni dát vše a vyplnit vůli Boží, milovat se navzájem tak, jak on miluje každého z nás. Jestliže nejsme připraveni obětovat cokoli pro dobro druhého, je v nás stále ještě hřích. Proto se také musíme obdarovávat navzájem, i když to bolí. Láska pokaždé bolí.

Nestačí jen říci: „Miluji Boha.“ Musím také mít rád svého bližního. Svatý Jan říká, že lhář je ten, který tvrdí, že miluje Boha, ale už ne svého bližního.

Jak můžete milovat Boha, kterého nevidíte, když nemáte rádi bližního, kterého vidíte, kterého se můžete dotknout a s kterým žijete?

A proto je velmi důležité, abychom si uvědomili, že láska, pokud má být opravdová, musí bolet. Musím být ochoten dát cokoli a přitom nepoškodit druhé a učinit pro ně vskutku dobro. To vyžaduje ochotu dávat, i když to bolí. Jinak není ve mně opravdová láska a těm okolo sebe nepřináším pokoj, nýbrž příkoří.

Ježíše bolí jeho láska k nám. Byli jsme stvořeni jako Jeho obraz pro větší činy, abychom milovali a byli milováni. Musíme se, jak praví Písmo, „odít do Krista“. Byli jsme stvořeni, abychom milovali tak, jak on miluje nás. Ježíš ze sebe činí hladového, bezbranného, bezdomovce, nechtěného a říká: „mně jste to učinili“. A na soudný den řekne těm po své pravici: „Cokoliv jste zanedbali a neučinili pro toho nejmenšího, neudělali jste pro mě.“

Když Ježíš na kříži umíral, řekl: „Žízním!“ Ježíš prahne po naší lásce a je to žízeň za každého, za chudé i bohaté bez rozdílu. Všichni toužíme po lásce jiných, kteří sejdou z cesty, aby nám neuškodili a učinili pro nás dobro. To je význam pravé lásky: dávat, i když nás to zraňuje.

Nikdy nezapomenu na návštěvu jednoho domova důchodců, kam dcery a synové své rodiče pouze odvezli a potom na ně asi zapomněli. Viděla jsem, že tito staří lidé mají všechno: dobré jídlo, pohodlné bydlení, televizi... Ale každý z nich upíral svůj zrak ke dveřím. A nezahlédla jsem na

jejich tvářích jediný úsměv. Obrátila jsem se k sestře a zeptala se: „Proč se ti lidé, kteří mají veškeré pohodlí, dívají ke dveřím? Proč se neusmívají?“ (Jsem zvyklá vídat naše lidi usmívat se.)

A sestra řekla: „Takhle to chodí každý den. Čekají a doufají, že jejich syn nebo dcera je přijdou navštívit. Trpí, protože jsou zapomenuti.“ Víte, takto zanedbaná láska s sebou přináší chudobu ducha. Možná máme ve své rodině někoho, kdo se cítí osamocený, nemocný nebo kdo má starosti. Jsme u něj? Jsme ochotni něco obětovat, abychom byli u své rodiny? Anebo klademe své zájmy na první místo? To jsou otázky, které si musíme položit zvláště na začátku Roku rodiny. Musíme pamatovat na to, že láska začíná doma, a musíme také mít na paměti, že „budoucnost lidstva prochází rodinou.“

NEJVĚTŠÍ CHUDOBA

Překvapilo mě, kolik mladých chlapců a dívek na Západě propadlo drogám, a snažila jsme se přijít na to, proč tomu tak je. Proč zrovna na Západě, kde lidé mají všeho mnohem víc než ti na Východě? Odpověď zní: „Protože v jejich rodině není nikdo, kdo by je vyslechl.“ Naše děti jsou na nás ve všem závislé, ať už se to týká zdraví, výživy, bezpečnosti, získávání vědomostí i lásky k Bohu. Tohle všechno od nás s důvěrou a nadějí očekávají. Ale matka i otec jsou často tak zaneprázdnění, že na své děti nemají čas nebo třeba ani neuzavřeli sňatek a nebo to v manželství vzdali. Takže děti jdou do ulic, stanou se členy různých gangů, seznámí se s drogami. Mluvíme o lásce k dítěti, uvědomme si však, kde musí začínat a co vše ji může ohrozit.

Cítím, že potrat je dnes největším nebezpečím pro mír, protože to je válka vedená proti dítěti, přímá vražda nevinného vykonaná samotnou matkou. A když dopustíme, že matka může zabít dokonce své vlastní dítě, jak můžeme po jiných lidech chtít, aby se nezabíjeli navzájem?

Jak přesvědčit ženu, aby nešla na potrat? Jako vždy ji musíme přesvědčit pomocí lásky a připomeňme si, že láska znamená dávat, i když to bolí. Ježíš za lásku k nám dokonce položil život. Takže matku, která uvažuje o potratu, bychom měli přivést k tomu, aby milovala to znamená, aby dávala, i když to ohrozí její plány nebo volný čas, aby si vážila života svého dítěte. A otec dítěte, ať je to kdokoliv, musí také dávat, až to bolí.

Potratem se matka nenaučí milovat; ale zabíjet dokonce své vlastní dítě, aby vyřešila své problémy. A otec je tak zbaven jakékoliv odpovědnosti za dítě, které na svět přivedl. Takový otec pak může přivést do stejné situace jiné ženy. Proto potrat vede k dalším potratům. Země, která potraty povoluje, neučí lidi milovat, ale používat násilí k dosažení svých cílů. A proto je potrat úhlavním nepřítelem lásky a míru.

Spousta lidí se zabývá problémy dětí v Indii, v Africe, kde mnohé z nich umírají hladem. Jiní jsou zase znepokojeni násilím po celých Spojených státech. Je dobře, že se tím zabývají, ale často se ti stejní lidé nestarají o miliony těch, kteří jsou zabiti na základě záměrného rozhodnutí jejich vlastních matek. Potrat je největším nebezpečím míru na světě, protože lidi velmi zaslepuje.

„PŘIJMU KAŽDÉ DÍTĚ“

To, na co se odvolávám v Indii a po celém světě, je: „Vraťme dítěti jeho původní význam.“ Dítě je dar, který dostává rodina od Boha, každé dítě je naplněním osobité představy Boha, kterou je předurčeno k tomu, aby milovalo a bylo milováno.

Tento rok je Rokem rodiny, a proto se dítě musí stát centrem naší pozornosti a péče. Je to jediný způsob, jak může náš svět přežít, protože naše děti jsou do budoucna jedinou nadějí. Tak jako k sobě povolává Bůh dospělé lidi, mohou na jejich místa nastoupit pouze jejich děti. Ale co nám Bůh říká? „I kdyby i matka zapomněla na své dítě zapomene, já na tebe nezapomenu. Já jsem tě stvořil vlastní rukou.“ Jsme vytvořeni dlaní jeho ruky. Nenarozené dítě bylo od početí utvářeno rukou Boha a je Bohem povoláno, aby milovalo a bylo milováno, nejen nyní, v tomto životě, ale navždy. Bůh na nás nikdy nezapomene.

Řeknu vám ale něco potěšujícího. Proti potratu bojujeme adopcí. Postaráme se o matku a zajistíme adopci jejího dítěte. Zachránili jsme tak tisíce životů. Zaslali jsme výzvy na kliniky, do nemocnic a na policejní stanice: „Nezabíjejte, prosím, děti, postaráme se o ně.“ Vždycky tak je někdo, kdo matce v obtížné řekne: „Přijď, postaráme se o tebe a najdeme domov pro tvé dítě.“ Zájem bezdětných párů o děti je obrovský. Nikdy ale nedám dítě do rukou těch lidí, kteří někdy učinili něco proto, aby dítě neměli. Ježíš řekl: „Kdo přijímá jedno dítě ve jménu mém, mne přijímá.“ Adopcí dítěte dostanou tyto páry Ježíše, ale potratem odmítají Ježíše přijmout.

Nezabíjejte, prosím, dítě. Já ho chci. Prosím, dejte mi to dítě. Jsem ochotna přijmout jakékoliv dítě a dát je manželům, kteří je budou milovat a budou milováni jím. Jenom v našem dětském domově v Kalkatě jsme zachránili přes 3 000 dětí před potratem. Tyto děti přinesly svým adoptivním rodičům mnoho lásky a radosti a také samy dospěly v jedině naplněné láskou a radostí!

Vím, že manželé musí svou rodinu plánovat a k tomu slouží přirozené plánování rodiny, nikoli antikoncepce. Používáním antikoncepce ničí svou moc darovat život. Tím obrací pozornost každý sám na sebe, a tak v sobě zničí dar lásky. V milování musí muž a žena obracet pozornost jeden na druhého (což se děje v přirozeném plánování rodiny), a ne sami k sobě, k čemuž dochází při používání antikoncepce. Jakmile je životaschopná láska ničena antikoncepcí, velmi snadno následuje potrat.

Vím také, že mezi partnery bývají velké problémy. Nemilují se natolik, aby mohli přirozené plánování rodičovství uskutečňovat. Nemůžeme vyřešit všechny problémy na světě, ale kéž bychom nikdy nemuseli řešit nejhorší problém ze všech a to zničení lásky. Tato situace nastává, když navádíme lidi k používání antikoncepce a k potratům.

VELIKOST CHUDÝCH.

Chudí lidé jsou skvělí. Můžeme se od nich naučit mnohému krásnému. Jednou k nám přišla jedna chudá žena, aby nám poděkovala, že jsme ji naučili, jak přirozeně plánovat rodinu a řekla: „Vy, kteří žijete čistým životem, jste ti nejlepší, kteří nás učí přirozenému plánování rodiny, protože to není nic víc, než jen sebeovládání v lásce navzájem.“ Co řekla ona žena, je vskutku pravda. Chudí lidé možná nemají co jíst, nemají kde bydlet, ale jsou skvělí svým bohatstvím ducha.

Jednou večer jsme šly ven a na ulici jsme našly čtyři lidi. Jeden z nich byl opravdu v hrozném stavu. Řekla jsem sestřám: „Postarejte se o ty tři a já se postarám o tu, která vypadá nejhůře.“ Udělala jsem vše, co bylo v mých silách. Uložila jsem ji do postele a ona se na mě mile usmála. Držela mě za ruku a řekla jen: „Děkuji.“ Pak umřela. Nemohla jsem si pomoci a zpytovala své svědomí. Co bych řekla, kdybych byla na jejím místě? Moje odpověď byla velmi jednoduchá. Snažila bych se upoutat k sobě pozornost. Řekla bych: Mám hlad, umírám, je mi zima, mám bolesti nebo něco podobného. Ale ona mi dala mnohem víc, dala mi svou vděčnost. A umřela s úsměvem na tváři.

Pak jsme jednou přinesly jakéhosi muže přímo ze stoky, napůl prolezlého červy. Když jsmeho přinesli do našeho domova, řekl pouze: „Žil jsem jako zvíře na ulici, ale zemřu jako anděl, o kterého se starají a který je milován.“ Když jsme mu potom odstranili z těla všechny červy, s širokým úsměvem nám jen řekl: „Sestro, odcházím domů, k Bohu.“ A zemřel. Bylo tak nádherné vidět velikost toho muže, který nikoho neobviňoval ani nesoudil. Byl jako anděl. V tom je velikost lidí bohatých svým duchem, i když materiálně chudých.

VYJÁDŘENÍ ZÁJMU

Nejsme sociální pracovníci. Možná, že se na nás tak někdo dívá, ale my musíme být kontemplativní v srdci světa. Proto musíme přinášet Boha do vaší rodiny, proto rodina, která se modlí společně, zůstává pospolu. Všude kolem je mnoho nelásky a neštěstí a my se svou modlitbou a obětováním začínáme právě doma. Láska začíná doma a nezáleží na tom, kolik toho uděláme, ale kolik lásky vložíme do toho, co děláme.

Jestliže jsme těmi, kteří rozjímají uprostřed světa se všemi jeho problémy, nemohou nás tyto problémy nikdy odradit. Musíme vždy pamatovat na to, co nám Bůh v Písmu praví: „Dokonce i když žena zapomene na své dítě, které v lůně nosí, což je nemožné, ale i kdyby zapomněla, já na tebe nikdy nezapomenu.“ A tak jsem zde a mluvím k vám. Chci, abyste tady našli chudé, nejdřív ve svém domově.

Začněte s láskou. Přineste dobrou zprávu nejdříve svým vlastním lidem. A zjistěte, kdo jsou vaši nejbližší sousedi. Znáte je? Vzpomínám si na jeden opravdu neobyčejný příklad sousedské lásky jedné hinduistické rodiny. Jeden muž přišel do našeho domu a řekl: „Matko Terezo, jedna rodina už dlouho trpí hladem. Udělej něco.“ Vzala jsem tedy trochu rýže a hned jsem tam šla. Uviděla jsem děti, z jejichž očí vyzařoval hlad. (Nevím, jestli jste viděli hladovějícího člověka, ale já velmi často.) A matka té rodiny vzala rýži a vyšla ven. Když se vrátila, zeptala jsem se jí: „Kam jste šla? Co jste dělala?“ Její odpověď byla velmi prostá: „Oni mají také hlad.“ Zarazilo mě, že o tom věděla. Kdo to byli „oni“? Jedna muslimská rodina. Toho večera jsem víc rýže už nepřinesla aby se mohla ta hinduistická a muslimská rodina radovat ze sdílení. Ale byly tam ty děti prožívající radost a mír se svou matkou, jelikož ona rozdávala lásku, i když sama musela obětovat něco z vlastního. Vidíte, to je to místo, kde začíná láska - v rodině.

Bůh na nás nikdy nezapomene a vždycky je něco, co můžeme vy i já udělat. Můžeme si v srdci udržet radost z lásky k Ježíši a sdílet tuto radost se všemi, s nimiž se setkáme. Udělejme tedy něco, ať není nechtěných a nemilovaných dětí, o které se nikdo nestará, nebo dětí zabitých či odložených. A dávejme, přestože to bolí, s úsměvem.

Protože stále mluvím o rozdávání s úsměvem, zeptal se mě jeden profesor ze Spojených států, zda jsem vdaná. A já řekla: „Ano, a někdy je to pro mě velmi obtížné se na něj usmát, protože můj ženich Ježíš je někdy velmi náročný.“ A to je něco vskutku pravdivého. Láska přichází tak, že i když je něco velmi náročné, děláme to s úsměvem.

Jednou z nejnámáhavějších činností je pro mě jakékoliv cestování, obzvláště když je spojené s publicitou. Řekla jsem si, že jestli se nedostanu do nebe za nic jiného, tak už jen za všechno to mé cestování provázené publicitou, protože to mě očistilo, tím jsem se obětovala a připravila na cestu do nebe.

Jestliže budeme pamatovat na to, že Bůh nás miluje a že my můžeme milovat jiné tak, jak on nás, pak se Amerika může stát symbolem míru pro celý svět. Odtud musí vyjít do světa znamení péče o ty nejslabší ze slabých, o nenarozené děti. Jestliže se stanete hořící pochodní spravedlnosti a míru, pak budete věrni ideálům, za něž bojovali zakladatelé této země. Bůh vám žehnej!